

Protikorupcijski kodeks

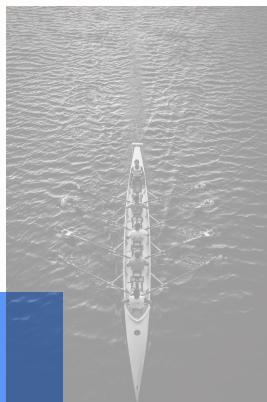
September 2023

Kazalo

Namen in področje uporabe	03
Opis postopka in opredelitev pojmov	03
Visoko tvegane situacije in prepovedano obnašanje, ki lahko vodi v korupcijo	07
Izvajanje kodeksa ter ukrepi ob razkritju nepravilnosti	10

NAMEN IN PODROČJE UPORABE

Namen protikorupcijskega kodeksa v družbi Q Techna je vzpostaviti jasna pravila in smernice za zaposlene ter druge deležnike, kako se izogniti korupciji in neetičnemu ravnanju. Protikorupcijski kodeks služi kot orodje za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na korupcijo v vseh poslovnih dejavnostih podjetja.

OPIS POSTOPKA IN OPREDELITEV POJMOV

Družba Q Techna si prizadeva zasledovati naslednje vrednote:

Družba Q Techna se zavzema za preprečevanje in odkrivanje korupcije, trgovanje z vplivi, izsiljevanja s strani javnih uradnikov, nezakonitega pridobivanja koristi, zlorabe javnih sredstev in favoriziranja, kaznivih dejanj, ki jih v nadaljevanju označujemo s splošnim izrazom korupcija in ki so opredeljena v **Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)** na naslednji način:

KORUPCIJA

ZIntPK v 4. členu **korupcijo** definira kot vsako kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujenih ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega.

Korist je lahko obljubljena, ponujena ali že dana drugemu (z vidika ponudnika oziroma dajalca koristi – **aktivna stran koruptivnega ravnanja**) oziroma, na drugi strani, je lahko pričakovana, zahtevana ali že sprejeta (z vidika prejemnika koristi – **pasivna stran koruptivnega ravnanja**).

Pri vseh ravnanjih, kijih dojemamo kot korupcijo, je bistven **“koruptivni namen”**. O takšnem namenu govorimo, ko je korist obljubljena ali dana z namenom, da bi vzpodbudila ali nagradila kršitev dolžnega ravnanja, oz. ko je korist sprejeta za poplačilo dolžnega ravnanja.

JEMANJE PODKUPNINE

Kaznivo dejanje jemanja podkupnine predstavlja pasivno koruptivno ravnanje. V slovenskem pravnem sistemu ločimo več oblik storitve tega kaznivega dejanja, pri čemer je večinska delitev na dve obliki, in sicer pravo vnaprejšnje pasivno podkupovanje in nepravo vnaprejšnje pasivno podkupovanje. Jemanje podkupnine je sicer opredeljeno kot kakršno koli sprejemanje ali zahteva nagrade, darila ali kakšne druge koristi ali obljube oziroma ponudba take koristi s strani uradne osebe ali javnega uslužbenca,

- da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila dejanja, ki bi ga morala ali smela opraviti ali kako drugače zlorabila svoj položaj. Kaznuje se tudi oseba, ki posreduje pri takem podkupovanju.
- da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala ali smela opraviti, ali da ne bi opravila dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti, ali kako drugače uporabila svoj položaj, ali kdor posreduje pri takem podkupovanju uradne osebe.

Kaznivo dejanje jemanja podkupnine ureja 261. člen slovenskega kazenskega zakonika, lahko pa ga stori le uradna oseba.

DAJANJE PODKUPNINE

Kaznivo dejanje dajanja podkupnine sodi med aktivna koruptivna ravnanja. V slovenskem pravnem sistemu ločimo več oblik storitve tega kaznivega dejanja, pri čemer je večinska delitev na dve obliki, in sicer pravo vnaprejšnje aktivno podkupovanje in nepravo vnaprejšnje aktivno podkupovanje. Dajanje podkupnine je opredeljeno kot obljuba, ponudba ali nagrada, darilo ali kakšna druga korist za uradno osebo ali javnega uslužbenca ali za koga drugega,

-
- da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila dejanja, ki bi ga morala ali smela opraviti ali da bi kako drugače zlorabila svoj položaj ali kdor posreduje pri takem podkupovanju.
 - da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala ali smela opraviti, ali da ne bi opravila dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti ali da bi kako drugače uporabila svoj položaj.

Kaznivo dejanje jemanja podkupnine ureja 262. člen slovenskega kazenskega zakonika, lahko ga stori vsakdo. Za to kaznivo dejanje je lahko odgovorna tudi pravna oseba.

SPREJEMANJE KORISTI ZA NEZAKONITO POSREDOVANJE

Opređeljeno kot zahteva ali sprejemanje nagrade, darila ali kakšne druge koristi ali obljube oziroma ponudba take koristi, da bi oseba izkoristila svoj položaj ali svoj resnični ali domnevni vpliv in posredovala, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje. Kot kaznivo dejanje je opredeljena tudi izraba položaja ali resničnega ali domnevnega vpliva in posredovanje, da bi se opravilo uradno dejanje, ki se ne bi smelo opraviti, ali da se ne bi opravilo uradno dejanje, ki bi se moralo ali smelo opraviti.

Kaznivo dejanje sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje ureja 263. člen slovenskega kazenskega zakonika, lahko ga stori uradna oseba ali druga oseba, ki ima določen družbeni položaj ali vpliv.

DAJANJE DARIL ZA NEZAKONITO POSREDOVANJE

Opređeljeno kot obljuba, ponudba ali nagrada, darilo ali kakšna druga korist za koga, da bi izkoristil svoj položaj ali svoj resnični ali domnevni vpliv in posredoval, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje.

Kot kaznivo dejanje je opredeljena tudi obljuba, ponudba ali nagrada, darilo ali kakšna druga korist za koga, da bi izkoristil svoj položaj ali svoj resnični ali domnevni vpliv in posredoval, da bi se opravilo uradno dejanje, ki se ne bi smelo opraviti, ali da se ne bi opravilo uradno dejanje, ki bi se moralo ali smelo opraviti.

Kaznivo dejanje daril za nezakonito posredovanje ureja 264. člen slovenskega kazenskega zakonika, lahko ga stori vsakdo. Za to kaznivo dejanje je lahko odgovorna tudi pravna oseba.

NEDOVOLJENO SPREJEMANJE DARIL

Zahtevanje ali sprejemanje nedovoljene nagrade, darila ali kakšne druge koristi ali obljube oziroma ponudba take koristi osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost ali komu drugemu, da bi zaradi pridobitve ali ohranitve posla ali druge nedovoljene koristi zanemarila koristi svoje organizacije ali druge fizične osebe ali ji povzročila škodo, je kaznivo. Prav tako je kaznivo, da oseba, ki opravlja gospodarsko dejavnost zahteva ali sprejme nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo take koristi zase ali za koga drugega kot protiuslugo zaradi pridobitve ali ohranitve posla ali druge koristi.

Kaznivo dejanje nedovoljenega sprejemanja daril ureja 241. člen slovenskega kazenskega zakonika in je posebna oblika pasivnega podkupovanja v poslovnem prometu. Stori ga lahko odgovorna oseba, ki opravlja gospodarsko dejavnost. Za to kaznivo dejanje je lahko odgovorna tudi pravna oseba.

NEDOVOLJENO DAJANJE DARIL

Obljuba, ponudba ali nedovoljena nagrada, darilo ali kakšna druga korist osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost ali komu drugemu, da bi sebi ali komu drugemu pridobil kakšno neupravičeno ugodnost pri pridobitvi ali ohranitvi posla ali druge nedovoljene koristi, je kaznivo.

Prav tako je kaznivo osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost, obljubiti, ponuditi ali dati nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanjo ali za koga drugega kot protiuslugo za pridobitev ali ohranitev posla ali druge koristi.

Kaznivo dejanje nedovoljenega dajanja daril ureja 242. člen slovenskega kazenskega zakonika. Stori ga lahko vsakdo. Za to kaznivo dejanje je lahko odgovorna tudi pravna oseba.

Visoko tvegane situacije in prepovedano obnašanje, ki lahko vodi v korupcijo

Zaposleni morajo biti še posebej pozorni na naslednje vrste vedenja, ki lahko privedejo do korupcije, in morajo upoštevati naslednja pravila, sicer so predvidene disciplinske sankcije.

Darila in vabila

Lahko ogrozijo neodvisnost, potrebno pri sprejemanju odločitev.

Darila in vabila je treba ponuditi ali sprejeti v okviru najstrožjih previdnostnih ukrepov in samo takrat, ko neodvisnost zadevnih oseb, družbe Q Techna ali skupine Apave ne more biti postavljena pod vprašaj ter ob upoštevanju razumnih vrednosti:

- NI dovoljeno ponujanje kakršnega koli darila, vabila, potovanja ali usluge z namenom pridobitve neupravičene prednosti zase ali za podjetje, kot je na primer pogodba ali dovoljenje.
- Zavrtni je potrebno vsako nagrado, ugodnost, darilo, vabilo, potovanje, bodisi zase ali za svojega bližnjega, s strani stranke, dobavitelja ali tretje osebe, ki bi lahko vplivalo na nabavo ali integriteto podjetja in/ali njegove ugotovitve ter poročila.

Odnosi s tretjimi osebami

Ponudniki storitev, dobavitelji, sopogodbeniki in podizvajalci lahko predstavljajo tveganje za korupcijo ali navzkrižje interesov. Korupcija se najpogosteje zgodi preko posredovanja tretje osebe. Potrebna je velika previdnost pri njihovi izbiri.

Navzkrižja interesov se pojavijo, ko so ali bi lahko bili osebni interesi zaposlenega v nasprotju z nalogo, ki mu jo je zaupala družba. Navzkrižje interesov je lahko neposredno (vpliva na zaposlenega osebno) ali posredno (npr. vpliva na ožjega družinskega člana zaposlenega). Zadevni interes je lahko gospodarski, finančni, politični, poklicni ali zasebni.

Osnovna načela, ki jih je potrebno upoštevati:

- Upoštevajte uveljavljene postopke družbe za izbiro tretjih oseb (konkurenčni postopek zbiranja ponudb, uvrstitev na seznam).
- Kadar je to mogoče, uporabite standardizirane pravne instrumente družbe (standardne pogodbe, splošne pogoje poslovanja).
- Preverite neodvisnost tretjih oseb pri drugih strankah.
- Kadar je mogoče, vključite etične obveznosti družbe v pogodbe s ponudniki storitev, da jih obvezete k upoštevanju.
- Preverite, ali so storitve dejansko bile izvedene, preden plačate ponudnikom storitev.
- Izogibajte se uporabi storitev ponudnika, dobavitelja ali podizvajalca, v katerem ima kak zaposleni ali njegov ožji družinski član delnice ali pomembne deleže.

Sponsorstvo in donatorstvo

Lahko predstavlja posreden način korupcije. Mora biti v skladu s zahtevami in vrednotami družbe.

- Sponsorstvo in donatorstvo mora slediti Pravilniku etičnega ravnanja družbe, ki opredeljuje kriterije za izbiro upravičencev, nadzor, oblike dodelitve in celotni proračun.
- Vse takšne pobude je potrebno sistematično poročati Odboru za revizijo in skladnost.

Plačila za pospeševanje postopkov

Neuradna in nezakonita plačila, namenjena pospeševanju ali zagotavljanju nemoteni zaključitvi določenih upravnih postopkov tako v javnem kot zasebnem sektorju.

- Plačila za omogočanje ali pospeševanje postopkov so strogo prepovedana, razen v izjemnih okoliščinah, ko obstaja neposredna in takojšnja grožnja za zdravje ali varnost zaposlenih ali ponudnikov storitev.
- Kakršenkoli zahtevek za plačilo za omogočanje ali pospeševanje postopkov s strani tretje osebe je treba nemudoma sporočiti vodstvu družbe in Odboru.

Posredniki in komercialni zastopniki kot tretje osebe

Morajo izpolnjevati zahteve družbe glede skrbnega preverjanja:

- Upoštevati uveljavljene postopke družbe za izbiro tretjih oseb (konkurenčni postopek zbiranja ponudb, uvrstitev na seznam).
- Jasno opredeliti vlogo posrednika v skladu z veljavno zakonodajo.
- Preveriti neodvisnost posrednika od drugih strank.
- Kjer je mogoče, vključiti etične obveznosti družbe v pogodbe s ponudniki storitev, da se jih zaveže k upoštevanju.

Izvajanje kodeksa ter ukrepi ob razkritju nepravilnosti

Skupina Apave, katere del je družba Q Techna, je ustanovila Odbor za revizijo in skladnost, ki mu predseduje neodvisna oseba, izbrana s strani predsednika družbe Apave. Vloga Odbora je nadzorovati pravilno izvajanje etičnega kodeksa znotraj celotne skupine preko ocenjevanja in presoje, pri čemer se opira na notranjo mrežo predstavnikov za etiko.

Za učinkovitost dela Odbora je odgovoren izvršni direktor skupine.

Skupina Apave je vzpostavila sistem za prejetje obvestil o kršitvah protikorupcijskega kodeksa (razkrivanje nepravilnosti – "žvižgaštvo").

Vsako razkritje bo obravnaval Odbor s pomočjo metod, opisanih v **splošnem postopku SP - 18.05 Postopek razkrivanja nepravilnosti**.

Načela ravnanja, opisana v tem kodeksu, zavezujejo vse zaposlene v družbi Q Techna ter tiste, ki z družbo sodelujejo. Neupoštevanje pravil kodeksa se šteje za kršitev, ki bo imela za posledico sankcijo za kršitelja:

- ustno ali pisno opozorilo;
- opomin;
- javni opomin;
- odvzem bonitet ali denarna kazen;
- pisno opozorilo pred odpovedjo;
- redna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga;
- izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Ugled in podoba skupine Apave ter vseh njenih družb, vključno z zaposlenimi, sta lahko postavljena na kocko. Družbe skupine tvegajo, da jim bodo pristojni organi naložili visoke denarne kazni ali da bodo zanje veljale prepovedi ter zahteve, da uskladijo svoje prakse z veljavno zakonodajo.

Za določena načela, opredeljena v tem kodeksu, veljajo posebni postopki, s katerimi se morajo zaposleni seznaniti, ko gre za njihove dolžnosti.

V primeru kakršnega koli dvoma ali negotovosti glede uporabe zgoraj navedenih načel, naj se zaposleni obrne na svojega vodjo, ki lahko obvesti Odbor. V primeru, ko bi se predložitev zadeve vodji lahko izkazala kot občutljiva, naj zaposleni o tem neposredno obvesti Odbor.

Protikorupcijski kodeks odobril:
Andrej Lešnjak
Direktor